

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 8PP/9/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121011147
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Caban, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2121011147.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v konaní pred samosudcom JUDr. Jozefom Cabanom, PhD., v trestnej veci odsúdeného X. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXXX/X, V., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o návrhu riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou o podmienčné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody s nariadenou kontrolou technickými prostriedkami, na verejnom zasadnutí konanom dňa 08.07.2021 takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. c), ods. 2 Trestného zákona súd návrh riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou o podmienčné prepustenie odsúdeného Štefana V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXXX/X, V., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 11.05.2017, sp. zn. 5T/78/2013, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10.04.2018, sp. zn. 3To/108/2017, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 03.06.2021 podal riaditeľ Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou podľa § 415 ods. 2 Trestného poriadku návrh o podmienčné prepustenie odsúdeného Štefana V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXXX/X, V., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, z výkonu trestu odňatia slobody s nariadenou kontrolou technickými prostriedkami. Odsúdený vykonáva v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou trest odňatia slobody so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, a to trest vo výmere 8 rokov za pokračovací zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 ods. 1 písm. a) Trestného zákona; trestný čin tvorili tri čiastkové útoky, pričom odsúdený pri nich vystupoval ako spolupáchateľ, návodca a objednávateľ; ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 11.05.2017, sp. zn. 5T/78/2013, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10.04.2018, sp. zn. 3To/108/2017.

Riaditeľ vo svojom návrhu, súčasťou ktorého je aj hodnotenie odsúdeného, najmä uviedol, že je slobodný, bezdetný. Vyživovaciu povinnosť si nehlásil. Do výkonu trestu odňatia slobody nastúpil sám dňa 19.04.2018 do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Bratislava a tu zotrval do 09.05.2018, kedy bol premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov. Správanie a vystupovanie menovaného bolo počas krátkych pobytov vo vyššie uvedených ústavoch bezproblémové, na požadovanej úrovni. V kolektíve odsúdených bol nekonfliktný. Dňa 22.05.2018 bol umiestnený na ďalší výkon trestu do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou. V čase od 22.05.2018 do 28.05.2018 absolvoval pobyt na nástupnom oddiele, kde bol oboznámený s podmienkami výkonu trestu v ústave, jeho právami a povinnosťami, možnosťami pracovného zaradenia a kultúrno-osvetovej činnosti. Po jeho absolvovaní bol dňa 28.05.2018 umiestnený na oddiel diferenciačnej skupiny „B“. Na podmienky výkonu trestu sa adaptoval bez problémov. Správanie a vystupovanie odsúdeného počas jeho pobytu v tunajšom

ústave je na veľmi dobrej úrovni. Príkazy a nariadenie príslušníkov v plnej miere rešpektuje, v osobných veciach si udržiava poriadok. V skupine odsúdených je nekonfliktný. K svojej trestnej činnosti zaujíma dostatočne kritický postoj. Odsúdený počas výkonu trestu využil možnosť doplniť si vzdelanie a v školskom roku 2018/2019 sa stal študentom Arcibiskupského gymnázia biskupa P. Jantauscha v Trnave - detašovaná trieda v tunajšom ústave, ktoré prebiehalo dennou formou. Uvedené štúdium prerušil v druhom polroku tretieho ročníka. Voľný čas trávi zmysluplne. Odsúdený je od 08.10.2020 pracovne zaradený na pracovisku v ústave s voľným pohybom, vnútorná prevádzka - kuchyňa príslušníkov, ako čašník. Predtým pracoval v kuchyni odsúdených (od 07.07.2020 do 07.10.2020) a aj na pracovisku v ústave s dohľadom - Euroobuv (od 29.05.2018 do 04.06.2018). Pracovné povinnosti si plní zodpovedne, k spokojnosti nadriadených, pracovné návyky a zručnosti má osvojené v dostatočnej miere. Jeho pracovná morálka je na veľmi dobrej úrovni. Pravidelný a intenzívny kontakt všetkými dostupnými formami udržiava počas celého trvania výkonu trestu s rodičmi a so sestrou. Doposiaľ bol trikrát disciplinárne odmenený, naposledy dňa 01.02.2021 udelením mimoriadneho povolenia návštevy, za dlhodobé vzorné plnenie pracovných povinností. Disciplinárne potrestaný nebol. Možno konštatovať, že odsúdený plní ciele stanovené programom zaobchádzania. Resocializačná prognóza je priaznivá na základe nízkeho rizika recidívy trestnej činnosti. Odsúdený uvádza, že súhlasí s podaním návrhu na podmienené prepustenie s nariadenou kontrolou technickými prostriedkami.

Na verejnom zasadnutí boli oboznámené listinné dôkazy a to hodnotenie odsúdeného vypracované riaditeľom ÚVTOS, skrátený výpis klienta, správa probačného a mediačného úradníka o výsledku predbežného šetrenia, preskúmanie podmienok výkonu kontroly technickými prostriedkami a odpis z registra trestov.

Hodnotenie odsúdeného tvorí súčasť návrhu riaditeľa ÚVTOS o podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Zo správy probačného a mediačného úradníka o výsledku predbežného šetrenia a preskúmania podmienok výkonu kontroly technickými prostriedkami vyplýva, že podmienky pre výkon kontroly technickými prostriedkami prostredníctvom zariadenia na kontrolu prítomnosti v obydli aj na zariadenie na určenie pohybu a polohy sú splnené.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený má v registri trestov 3 záznamy, a to podmienený trest odňatia slobody pre trestný čin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona z roku 2016; rozhodnutie zrušené z dôvodu uloženia súhrnného trestu; nepodmienený trest odňatia slobody pre trestný čin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona z roku 2017 a trest povinnej práce v trvaní 200 hodín pre trestný čin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona; upustenie od výkonu trestu podľa § 55 ods. 5 Trestného zákona v roku 2018 - na páchatela sa hľadá, akoby nebol odsúdený.

Riaditeľ ÚVTOS v zastúpení uviedol, že navrhuje, aby bolo žiadosti vyhovené, odsúdený preukázal nápravu počas výkonu trestu.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že je mu ľúto čo spáchal, má kritický postoj k tomu a aj bude mať, a záverom požiadal, aby bolo vyhovené žiadosti o podmienené prepustenie a chcel, aby to už bolo za ním.

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že navrhuje žiadosť zamietnuť.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku „O podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienené prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.“

Podľa § 415 ods. 2 Trestného poriadku „O podmieničnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody osoby odsúdenéj za zločin po výkone jeho polovice súd rozhoduje len na návrh riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva.“

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona „Súd môže odsúdeného podmienične prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieničného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieničného trestu odňatia slobody, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieničného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieničného trestu odňatia slobody, ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmieničného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieničného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.“

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona „Pri rozhodovaní o podmieničnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.“

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmienične prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie sa a skutočnosť, že od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Zmysel podmieničného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmieničné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. Podmieničné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmieničnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmieničnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, nemôže ani dospieť k záveru, že by odsúdený po podmieničnom prepustení viedol riadny život. Súd tiež uvádza, že z povahy inštitútu podmieničného prepustenia vyplýva, že jeho uplatnenie nemá byť automatické a nemá sa stať pravidlom, ale má sa uplatniť iba výnimočne, kedy jeho uplatnenie budú odôvodňovať okolnosti konkrétneho prípadu.

Uplatnenie fikcie neodsúdenia, čo znamená, že sa na odsúdeného hľadí, ako keby nebol odsúdený, nebráni tomu, aby ju súd zohľadnil pri posudzovaní osobnosti odsúdeného, jeho náchylnosti k páchaniu trestnej činnosti, vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným právnymi predpismi, a teda pri celkovom hodnotení možnosti nápravy odsúdeného. Zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia totiž zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, nie však aj samotná skutočnosť, že páchatel spáchal trestný čin a bol zaň právoplatne odsúdený, keďže aj zahladené odsúdenie dáva obraz o osobe odsúdeného a jeho sklonoch páchať trestnú činnosť a oprávňuje súd skúmať existenciu očakávania vedenia riadneho života odsúdeným po jeho prípadnom podmieničnom prepustení z výkonu trestu (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Rozhodnutie o podmieničnom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitéj zákonom stanovenej dobe správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Súd v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyhodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, a dospel k nasledovným záverom.

Prvá zákonná (formálna) podmienka splnená j e . Odsúdený vykonal potrebnú časť trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 písm. c) Trestného zákona ku dňu 09.06.2021. Ku dňu rozhodovania súdu o žiadosti odsúdeného dňa 08.07.2021 je táto podmienka splnená.

Druhá zákonná (prvá materiálna) podmienka a to tá, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, podľa názoru súdu splnená j e . Súd v tomto smere poukazuje na pozitívne hodnotenie odsúdeného, z ktorého vyplýva vzorné plnenie si povinností, dodržiavanie ústavného poriadku, nekonfliktnosť, záujem o prácu, udržiavanie kontaktu s rodinou, absencia disciplinárnych potrestaní a tri disciplinárne odmeny.

Tretia zákonná (druhá materiálna) podmienka, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prepustení na slobodu, podľa názoru súdu splnená n i e j e . Súd k uvedenému záveru dospel s poukazom na povahu spáchaného trestného činu a okolností jeho spáchania, ako aj na obsah registra trestov. Súd poukazuje na skutočnosť, že odsúdený vykonáva trest odňatia slobody za pokračovací zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona, z čoho vyplýva, že trestný čin bol spáchaný viacerými čiastkovými útokmi, a zároveň bola daná okolnosť podmieňujúca použitie vyššej trestnej sadzby, a to použitie zbrane. Trestný čin tvoria tri čiastkové útoky, v ktorých odsúdený vystupuje ako spolupáchateľ, návodca a objednávateľ, pričom počas konania popieral spáchanie skutku. Súd má za to, že násilná povaha trestnej činnosti, početnosť čiastkových útokov ako aj postavenie odsúdeného pri jednotlivých čiastkových útokoch svedčí o nerešpektovaní právnych predpisov, a nebezpečnom, dominantnom a manipulatívnom správaní odsúdeného, nakoľko odsúdený sám spáchal trestný čin, dokázal iného naviesť na spáchanie trestného činu a neštítal sa iného požiadať o spáchanie trestného činu za účelom získania vlastného prospechu; to všetko v období spáchania trestného činu. V súdnom konaní odsúdený väčšiu časť trestnej činnosti popieral, čo svedčí o jeho vytrvalom úmysle vyhnúť sa odsúdeniu. Súd tiež poukazuje na tú skutočnosť, že počas uvedeného súdneho konania bol odsúdený uznaný za vinného zo spáchania prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, teda je zrejmé, že ani prebiehajúce trestné konanie sp. zn. 5T/78/2013 a ani odsúdenie Okresného súdu Bratislava III, sp. zn. 3T/14/2016 (neskôr zrušené z dôvodu uloženia súhrnného trestu vo veci 5T/78/2013), odsúdený nerešpektoval a tieto skutočnosti ho neodradili od páchania ďalšej trestnej činnosti - sprenevery. Odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody síce prvýkrát, pričom je zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, avšak ani táto skutočnosť sama o sebe nemôže viesť k vyhovneniu návrhu (podporne súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 07.01.2021, sp. zn. 6Tos/179/2020). Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti, ktoré súd posúdil spoločne, dospel k záveru, že od odsúdeného nemožno očakávať, že po podmieničnom prepustení v budúcnosti povedie riadny život.

Vzhľadom na vykonané dokazovanie a vyššie uvedené skutočnosti a úvahy súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, teda tak, že návrh o podmieničnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody s nariadenou kontrolou technickými prostriedkami zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Sťažnosť sa podáva na Okresný súd Trnava a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia, a rozhoduje o nej Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť, alebo doručenie rovnopisu uznesenia. Právne neúčinná je sťažnosť podaná osobou, ktorá sa svojho práva podať sťažnosť výslovne vzdala.